

عنوان مقاله:

تحلیل پدیده پراکنده رویی شهری در دامنه های شهرهای بزرگ (نمونه پژوهش: دامنه های شمالی اصفهان)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شهری، دوره 3، شماره 10 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

حمیدرضا پارسی - دانشکده ی شهرسازی دانشگاه تهران

بهراد فرمهبینی فراهانی - برنامه ریزی شهری و منطقه ای، پردیس بین المللی کیش دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

پراکنده رویی شهری پدیده ای کالبدی _ فضایی است. نوعی گسترش افقی پراکنده، کم تراکم، جسته و گریخته و به دور از مراکز شهری که عموماً با عدم اختلاط کاربری همراه است و می تواند مبین اتلاف منابع و سرمایه، تهدید سلامت ساکنان شهر، آسیب رسانی به محیط زیست و تمایل توسعه در حاشیه های شهر و تبدیل مراکز شهری به بافت های فرسوده باشد. البته در این خصوص همه صاحب نظران در مطالعاتشان در خصوص علل، الگو، تبعات و سازوکار به یکسان عمل ننموده اند (اوینگ، ۱۹۹۷؛ گالستر، ۲۰۰۱؛ هس، ۲۰۰۳؛ دیلمن، ۲۰۰۴؛ آلبرتی، ۲۰۰۵؛ سو، ۲۰۱۰؛ پولیدورو، ۲۰۱۱؛ یو، ۲۰۱۳؛ و مانند آن). سؤال نظری این پژوهش این است که این پدیده از چه ابعادی برخوردار است، فرایند آن کدام و از چه سازوکاری تبعیت می کند؟ در این رابطه شهر اصفهان به عنوان مورد پژوهش انتخاب شد؛ زیرا این شهر در سال های اخیر با گسترش افقی لجام گسیخته ای همراه بوده است که پیامدهایی اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی به بار آورده است. پژوهش حاضر، با هدف تشخیص آسیب شناختی پهنه ها و فرایند پراکنده رویی و سازوکار آن در شهر اصفهان صورت گرفته است. به نظر می رسد بیشترین میزان پراکنده رویی در شهر اصفهان در خارجی ترین نقاط محدوده های شمالی مناطق ۷ و ۱۴ شهرداری اصفهان و فرایند آن بر حسب فرایند اکولوژیکی _ اجتماعی استقرار صنایع فلزی و غیرفلزی در حاشیه شمالی شهر و شکل گیری پراکنده سکونتگاه های کارگران، نقش تعاونی های مسکن در تامین سکونت کارکنانشان، عوامل طبیعی (کم آبی)، شبکه ارتباطی و مهاجرت از مناطق روستایی و الگوی تشکیل فضایی پراکنده با عملکرد صنعتی، کشاورزی و مسکونی است. پاسخ به سؤال فوق و روش آزمون این فرضیه، در سه مرحله، با استفاده از تحلیل تاریخی _ سیستمی و با بهره گیری از روش کمی تحلیل عاملی اکتشافی بوده که منجر به شناسایی پهنه هایی با بیشترین میزان پراکنده رویی شهری و سازوکار بوده است.

کلمات کلیدی:

پراکنده رویی شهری، اصفهان، تحلیل عاملی، اکولوژی اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1370273>

